

[Morten Lange.]

at opfordre den høje regering til at beflicte sig til det yderste for at undgå at forelægge os lovforslag, som hedder noget „med mere“. Det er ingen beskrivelse. Det er bare sjusk, fordi man ikke har kunnet finde på en bedre titel.

Nå, lad nu disse indgangsord fare — og til sagens realiteter. Der er ingen tvivl om, at den overordentlig betydelige udvidelse af statshusmandslovens område er både særdeles ønskelig og særdeles påtrængende; det er jo slet ikke spørgsmålet om at fortsætte udstykningen til statshusmandsbrug, der er til debat, for selv de mest husmandsvenlige i denne sal, selv de, som ikke er overbevist om, at vi skal omdanne dette land til en samling herregårde, er jo fuldstændig klar over, at den kommende tid ikke vil være karakteriseret af nogen flittig oprettelse af husmandsbrug; det er der slet ingen der tror på i øjeblikket. Det er de store og afgørende problemer i forbindelse med landets jord, også med den, der i øjeblikket dyrkes, der skal drøftes. Den jord trænger i høj grad til at blive befriet for spekulation og ødelæggelse på forskellig vis og til at komme ind under ordnede og rimelige forhold, således at vi kan efterlade landet i nogenlunde beskikket form til de generationer, der følger efter os.

Det er derfor med betydelig glæde, at vi fra mit partis side konstaterer, at lovforslaget omfatter forkøbsret til jord, som anvendes ikke alene til supplerung af landbrug, og hvad der ellers kan komme ind under selve lovens landbrugsmæssige sigte, men også til byudvikling, som afgjort bliver et stort kapitel, til løsning af hele det rekreative problem, der hedder sommerhusbebyggelse, til det, som for så vidt sammenfatter begge dele, som hedder egnsudvikling, og til, som det så smukt hedder i lovforslaget, offentlige formål. Det er ikke et så forfærdelig stort område, hvor staten herefter ikke kan gøre sin forkøbsret gældende med henblik på en senere fordeling af jord. Jeg er meget tilfreds med denne omfattende formulering af lovens rammer; den er rigtig, og den giver mulighed for at nå resultater af en rimelig kvalitet.

Så meget og så godt. Men vi kommer naturligvis så til spørgsmålet, omtrent som det rejser sig for kommunerne, men blot her

med vanskeligheden: hvorledes skal man kontrollere forholdet? Hvordan sikrer vi os nu, at staten virkelig går ind aktivt i ganske betydeligt opkøb? For vi er, hvad det angår, så vidt jeg kan se, langt, langt bagefter. Vi er ved den yderste frist, hvis vi overhovedet skal nå at få en sådan egnsudvikling og byudvikling, som fremtiden vil kræve af os. Så jeg kan forudse, at det er ikke nok, at vi gennemfører en lov, der giver staten en mulighed. Jeg håber, at den højtærede landbrugsminister vil benytte lejligheden til at forsikre, at han vil blive meget dyr i drift under denne lov ved mange opkøb. Det er omtrent som med soen og flæsket. Jeg forestiller mig ikke, at landbrugsministeren skal til at optræde som grundspekulant, men det er dog den slags investeringer, der giver penge igen. Det er god investering at investere under denne lov. Jeg håber, der vil blive investeret flittigt, planmæssigt og meget.

Jeg var også meget tilfreds med den linje, som den radikale ordfører, det ærede medlem hr. Axel Sørensen, var inde på i spørgsmålet om, hvorvidt landbrugsministeren kunne drive en aktiv politik over for de landbrug, som var i forfald, og som kunne opkøbes efter disse bestemmelser, så jorden kunne blive omfordelt på en rimelig måde, og uden at prisen på den pågældende jord kom for højt op i skyerne. Jeg tror, der kan gøres megen nytte ved at rubricere om på den danske landbrugsjord, sådan som dette lovforslag er lagt op. Jeg tror, der er store muligheder, men naturligvis, landbrugsministeren må så have ikke alene et øje på hver finger, men mange øjne i hvert amt.

Jeg har ikke megen anledning til at sige noget godt om, hvad der blev sagt fra, hvad jeg vil betegne som højreoppositionen. Men det ærede medlem hr. Niels Eriksen var inde på en tanke, som i denne forbindelse dog fortjener at nævnes. Han fremsatte ønske om amtsjordlovsnævn. Nu er jeg helt sikker på, at det var med den nemme bagtanke, at så kan man vel få nogle passende håndgangne jordlovsnævn, som sørger for, at der ingenting sker, så det er måske ikke netop på den måde, det skal gøres; men jeg synes, det kunne være rigtigt, om landbrugsministeren styrkede og decentraliserede sin jordlovsudvalgsrepræsentation til at gennemføre denne lovgivning, ikke